

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát
Wellnerova 25, 779 00 Olomouc**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-1219/24-M
Sp. zn. ČŠIM-S-256/24-M

Název	Mateřská škola Malhotice, příspěvková organizace
Sídlo	Malhotice 1, 753 53 Malhotice
E-mail	ms.malhotice@centrum.cz
IČO	70 990 123
Identifikátor	600 146 324
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Lic. Marie Krausová
Zřizovatel	obec Malhotice
Místo inspekční činnosti	Malhotice 1, 753 53 Malhotice
Inspekční činnost na místě	6., 10. a 11. 6. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) a odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola Malhotice, příspěvková organizace (dále MŠ, škola) vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny-výdejny. Jednotřídní MŠ zajišťuje předškolní vzdělávání dětem ve věku od 2 do 7 let, ke dni inspekční činnosti bylo v MŠ zapsáno 23 dětí. Ve věkově smíšeném kolektivu třídy bylo šest dětí vzděláváno v režimu povinného předškolního vzdělávání, jednomu dítěti byl povolen odklad povinné školní docházky. Mateřská škola vzdělává dítě s přiznanými podpůrnými opatřeními a je vstřícná k přijímání dětí mladších tří let.

Stravování je zajišťováno prostřednictvím školní jídelny – výdejny dovozem stravy z jiného právního subjektu, po celou dobu pobytu dětí ve škole byl zajištěn pitný režim. Mateřská škola se nachází ve středu obce v horním patře historické budovy obecního úřadu upraveném pro potřeby předškolního vzdělávání. Budova je obklopena rozlehlým parkem, jehož součástí je obecní sportovní a dětské hřiště. Informace o činnosti školy jsou dostupné ve vstupních prostorách budovy, své aktivity škola prezentuje na sociální síti a na webových stránkách školy www.msmalhotice.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy působí v pracovní pozici od ledna 2024, její prioritou je především zajištění provozu mateřské školy a pokračování v nastaveném systému vzdělávání podle stávajícího školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Převzetí školy v průběhu školního roku ztížila složitá personální situace spojená s ukončením pracovního poměru kmenové učitelky a asistentky pedagoga, zajišťování zastupování a následná obměna pedagogického sboru. Do pracovního poměru byla v květnu 2024 přijata začínající učitelka a nová asistentka pedagoga, která si doplňuje odbornou kvalifikaci. V koncepci rozvoje školy nastavila ředitelka školy cíle v oblastech vzdělávání, organizace školy a spolupráce s veřejností. Vytyčené cíle jsou konkrétní a dosažitelné, jednotlivé oblasti však nejsou provázeny potřebnými kroky k jejich uskutečňování a většinu definovaných cílů se ředitelce školy nedaří kontinuálně naplňovat. Koncepční záměry nejsou konkretizovány v žádných navazujících dokumentech, pozornost není věnována ani vhodnosti výběru metod a forem při vzdělávání dětí a inovativním trendům současného předškolního vzdělávání. Informovanost všech zúčastněných zajišťuje ředitelka školy zejména každodenním osobním kontaktem, tento styl preferuje na pracovišti i ve vztahu k zákonným zástupcům. Se zvoleným způsobem komunikace se většina zúčastněných neztotožňuje, nedostatky a rizika vykazuje i komunikace prostřednictvím sociálních sítí. Méně zřetelně jsou rovněž nastavena pravidla a mechanismy zajišťující chod školy, stanovená organizace včetně rozdělení kompetencí jednotlivých zaměstnanců nepřispívá k optimálnímu a plynulému zabezpečení vzdělávání, což se projevilo v průběhu vzdělávacích činností i stravování dětí. Ředitelce školy se zatím nepodařilo vytvořit příznivé školní klima, stabilizovat pracovní kolektiv a navázat adekvátní osobní komunikaci a účinnější spolupráci se zřizovatelem a všemi zákonnými zástupci dětí. Jednání pedagogické rady se zaměřují pouze na záležitosti organizačního charakteru, neprobíhá otevřená pedagogická diskuse o uplatňovaných pedagogických strategiích při vzdělávání. Chybí aktivní využití tohoto nástroje řízení k posílení týmové spolupráce, vyhodnocování všech oblastí vzdělávání i prosazování potřebných změn v práci všech zaměstnanců a školy jako celku. Začínající učitelce a začínající asistentce pedagoga schází účinná zpětná vazba ke kvalitě jejich pedagogické práce a poskytovanému vzdělávání.

Cílenou hospitační činnost ředitelka školy zatím nezahájila, vzájemné hospitace za účelem kolegiálního hodnocení, inspirace a poskytování odborného hodnocení s cílem dalšího profesního růstu probíhají neformálně, nedochází ani k výměně zkušeností či spolupráci s dalšími mateřskými školami v regionu. Na tuto oblast se ředitelka školy nezaměřila ani při plánování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, malá pozornost byla doposud věnována i samostudiu aktuálních odborných a metodických materiálů.

Pro zajištění předškolního vzdělávání dětí má škola vhodné materiální i prostorové podmínky, které jsou ve spolupráci se zřizovatelem průběžně zkvalitňovány. Třída, herna i ostatní prostory školy jsou prostorné a účelně uspořádané, ale nejsou vždy efektivně využívány ve prospěch dětí. Dětem je poskytována plnohodnotná strava s dostatkem ovoce a zeleniny, stravování dětí však není vhodně organizačně nastaveno. Jídlo je vydáváno na nízkých servírovacích stolcích, přestože výdejní okénko je k dispozici. Podávání přesnídávek, obědů a svačin nemá jednotný systém, dětem chybí pravidelný řád a jasně stanovená pravidla. Děti rovněž nemají možnost samostatného nalévání nabízených nápojů, namazání pečiva nebo rozhodování o výběru ze zeleninového a ovocného baru. Samostatnost a sebeobsluha tak není dostatečně podporována. Po celý den mají děti zajištěn pitný režim, využívají ho převážně na vyzvání učitele.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávací nabídka je konkretizována ve stručném třídním plánování, na které pedagogické pracovnice navázaly vlastní přípravou realizace tematického celku. Z předložených materiálů nebylo patrné cílené společné plánování s důsledným a promyšleným naplňováním dílčích a specifických cílů, rozvojem klíčových kompetencí a jejich propojením s konkrétními praktickými a intelektovými činnostmi dětí. Dopolední blok vzdělávání probíhal tradičním způsobem, rozdělený na spontánní ranní hry se záměrnými aktivitami nabízenými většinou u stolků ve třídě a na společné řízené činnosti v komunikativním kruhu nebo ve skupině. Během ranního scházení měly děti dostatek podnětů k navazování kontaktů, nezávazným dětským aktivitám a spontánnímu sociálnímu učení. Jemná motorika byla rozvíjena převážně nabídkou výtvarných a konstruktivních činností, starším dětem byly předkládány didaktické pomůcky rozvíjející např. zrakové vnímání a prostorovou představivost. Vše se však odehrávalo pouze ve třídě, hernu s volným prostorem vhodným ke spontánním pohybovým aktivitám či rozehrání dalších her neměly děti možnost využívat. Stejný postup se opakoval i v odpoledním vzdělávacím bloku.

Ve sledovaných řízených činnostech byly zvoleny většinou metody a formy vhodné pro předškolní věk. Vzdělávací nabídka navazovala na dříve získané znalosti dětí, korespondovala s aktuálním tématem, vyznačovala se však malou šíří a pestrostí. Převažoval řízený rozhovor v kruhu nad obrázky či předměty bez účinné vnitřní motivace a s nízkou mírou efektivity. Děti měly minimální prostor pro vlastní vyjadřování, uplatňování vlastních nápadů a iniciativy. Na otázky odpovídaly většinou jednoslovně a bez širšího zamyšlení, mechanicky plnily zadané úkoly. Frontální činnosti doplňovalo vykreslování obrázků i vyplňování pracovních listů bez hlubšího vzdělávacího efektu a vhodné metodické podpory. Takovéto aktivity postrádaly jakýkoliv didaktický záměr, neumožňovaly dětem prožívat radost z poznávání a z vlastního rozhodování. Cíleně nebyly využity možnosti činnostního a prožitkového učení, pozitivní práce s chybou, přesah do rozšiřování dalších učebních dovedností, jako např. rozvíjení pravolevé a prostorové orientace, porozumění pojmům, nebo řešení problémových a gradovaných úkolů. Zcela chybělo zařazení skupinového a kooperativního učení, aktivit podporujících samostatné myšlení, objevování a experimentování. Účelná diferenciac a individualizace činností podle vzdělávacích

potřeb, schopností, učebních dovedností a možností jednotlivých dětí nebyla uplatňována, stejně jako nabídka různě obtížných aktivit vycházejících z pedagogické diagnostiky dětí. Děti tak měly jen velmi malou možnost rozvíjet svůj individuální vědomostní, dovednostní a postojový potenciál.

Učitelky poskytovaly pozitivní zpětnou vazbu jen sporadicky, nebyla však konkrétní, důsledná a neměla tak potřebnou účinnost vzhledem k pozitivní motivaci k dalšímu učení. Děti nebyly podněcovány k aktivnímu sebepojetí, sebevědomí a sebereflexi prostřednictvím sebehodnocení a vzájemného vrstevnického hodnocení v průběhu nebo bezprostředně po realizovaných vzdělávacích aktivitách. Metodiku formativního hodnocení dětí nemají učitelky osvojenou.

V průběhu dne děti měly málo příležitostí k přirozenému pohybu. Podpora tělesného rozvoje, zdatnosti a zdraví probíhala jen prostřednictvím pohybových a relaxačních chvil, záměrné pohybové aktivity nebyly zaznamenány. Příležitostí k volnému pohybu měly děti až při pobytu venku, při němž měly velmi dobré podmínky v místním parku a při vycházkách do okolí školy, které poskytují řadu možností i k naplňování záměrů v oblasti environmentální výchovy.

Při stravování a sebeobsluze prokazovaly děti odpovídající samostatnost, měly upevněny kulturní a společenské návyky. Nevhodně nastavená organizace stravování vedla k nežádoucím prostojům, děti se neustále řadily a velmi často byly usměrňovány. Nepočítalo se s podporou jejich samostatného rozhodování, odpovědnosti a možnosti volby. Individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivců byla vhodně přizpůsobena rozdílným fyziologickým i osobním potřebám dětí s možností nabídky klidných činností, dokončování úkolů apod.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Úroveň dosahovaných výsledků odpovídala vytvořeným podmínkám a uplatňovaným pedagogickým přístupům i věkovými a individuálními odlišnostem dětí. Děti prokazovaly znalosti ze světa lidí a přírody, přiměřeně věku prezentovaly některé osvojené dovednosti a reprodukovaly písně. Kompetence k řešení problémů, sociální, činnostní a občanské se daří rozvíjet pouze částečně. Z předložené dokumentace a přímého pozorování vzdělávacího procesu vyplynulo, že učitelky zatím nedokáží propojit činnostní a kooperativní učení s prvky integrované výuky podle individuálních schopností a potřeb jednotlivých dětí.

Účinnost komplexního evaluačního systému je nízká, jelikož ředitelka školy nastavené evaluační nástroje nevyužívá. Evaluaci tematických celků vzhledem k naplňování vzdělávacích záměrů a cílů předložila pouze začínající učitelka. Hodnocení směřovalo zejména k dovednostem dětí, nikoli k systematickému vyhodnocování využitých metod, forem, pedagogických přístupů s cílem vlastní sebereflexe a stanovení konkrétních východisek pro systematické plánování vzdělávacích strategií nebo žádoucí změny v organizaci pedagogického procesu. Rozvoj jednotlivých dětí učitelky monitorují, zavedený systém záznamů sice umožňuje sledovat pokroky a vývoj jednotlivých dětí během školního roku, učitelky však se záznamy průběžně nepracují. Výstupy nejsou využívány k rozvíjení dítěte vzhledem k jeho individualitě včetně stanovení konkrétních východisek pro další práci či pro poskytování odpovídajících podpůrných opatření dle aktuálních schopností a dovedností jednotlivce.

Vzdělávání dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními probíhalo na základě doporučení školského poradenského zařízení. Spolupráce učitelek a asistentky pedagoga se teprve vyvíjí z důvodu jejího krátkého působení ve škole a postupného vzájemného poznávání. Dítěti

s přiznanými podpůrnými opatřeními asistentka pedagoga poskytovala adekvátní podporu a podle potřeby se věnovala i ostatním dětem. Mateřská škola spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby je zákonným zástupcům dětí doporučována individuální logopedická intervence. Zařazení preventivních logopedických chviliek nebylo v průběhu hodnoceného vzdělávání zaznamenáno.

Se zákonnými zástupci dětí komunikují pedagogické pracovnice neformálně při předávání dětí, v rámci společných akcí pro děti a rodiče, na třídních schůzkách, případně při individuálních konzultacích. Názory a postoje zákonných zástupců škola zjišťuje zejména při tomto kontaktu. Mateřská škola spolupracuje v rámci obohacování vzdělávacího procesu a rozvoje kulturních, společenských návyků dětí s dostupnými institucemi v okolí (kulturní akce, autorské čtení, besídky, výlety), organizuje předplavecký výcvik. K součinnosti života školy a obce patří i tradiční slavnosti a svátky a s nimi spojené společné akce.

Závěry

Vývoj školy

- Ředitelka školy převzala vedení školy v lednu 2024, v květnu 2024 se významně obměnil pedagogický sbor školy.
- Ve spolupráci se zřizovatelem školy je průběžně zkvalitňováno zázemí a materiální podmínky pro předškolní vzdělávání.

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Stanovené koncepční záměry nejsou ve většině oblastí efektivně naplňovány. (1.1)
- Není nastaveno příznivé pracovní, sociální a komunikační prostředí, nejsou vytvořeny příležitosti pro navázání osobního kontaktu a jednotného přístupu ředitelky školy ke všem zákonným zástupcům dětí. (1.3, 2.2)
- Řídící, kontrolní a metodická činnost ředitelky školy nevede k identifikaci silných a slabých stránek vzdělávacího procesu a účinné zpětné vazbě o průběhu poskytovaného vzdělávání. (2.1, 4.1)
- Spolupráce pedagogů při plánování, průběhu a vyhodnocování pedagogického procesu není systematická, nejsou využívány vzájemné hospitace a cílené pedagogické diskuse se záměrem kolegiálního hodnocení a předáváním zkušeností. (2.1, 3.3)
- Dostatečná pozornost není věnovaná dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků i pedagogickému a metodickému vedení učitelů. (2.1, 3.5)
- Nastavené evaluační mechanismy vzdělávacího procesu se nezaměřují na sebereflexi učitelů vzhledem k aplikovaným metodám, formám a plánování dalších postupů v pedagogickém procesu. (3.5)
- Malá četnost skupinové práce, práce ve dvojicích nebo kooperativních aktivit s diferenciací vzdělávací nabídky dle aktuálních schopností a dovedností dětí ve věkově smíšeném kolektivu. Nadměrně často je zařazováno neúčelné vykreslování hotových předloh a pracovních listů. (4.2)
- Nedostatečně jsou realizovány cílené aktivity podporující samostatné rozhodování objevování, experimentování, řešení problémových otázek a úkolů vhodných pro další iniciativu dětí. (4.2)

- Hodnocení dětí nemá potřebnou účinnost pro motivaci k dalšímu učení, děti nejsou vedeny k sebehodnocení a vzájemnému vrstevnickému hodnocení. (4.4)
- Systém vedení primární pedagogické diagnostiky není efektivní a nevede k cílené přípravě konkrétních didaktických postupů a opatření při vzdělávání každého dítěte. (4.3, 5.2)
- Chybí začleňování preventivně logopedických aktivit a zdravotně preventivních cvičení do průběhu vzdělávacího procesu. (4.2)
- Plynulý průběh vzdělávání narušuje časté organizování dětí z důvodu nevhodné organizace stravování. (1.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zásadně přehodnotit nastavené komunikační nástroje ve vztahu k zákonným zástupcům, pedagogům a zřizovateli, odborným a profesionálním způsobem cíleně budovat vstřícné a respektující vzdělávací prostředí.
- Realizovat důslednou kontrolní a evaluační činnost ve všech oblastech předškolního vzdělávání, identifikovat závěry vlastní pedagogické i hospitační činnosti, ke zjištěným skutečnostem přijímat účinná opatření.
- Při evaluaci realizovaných tematických celků rozvíjet profesní kompetence vyučujících účinným vyhodnocováním využitých metod, forem a pedagogických přístupů při evaluaci realizovaných tematických celků.
- Aktivně vyhledávat různé formy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků prostřednictvím seminářů/webinářů a metodických materiálů, získané informace propojovat s třídním plánováním a cíleně využívat pro přípravu pestré, individualizované vzdělávací nabídky.
- Jednání pedagogické rady zaměřit zejména na hodnocení kvality poskytovaného vzdělávání, hodnocení vzdělávacích výsledků dětí a předávání zkušeností, inspirací a nápadů z absolvovaných vzdělávacích akcí.
- Zefektivnit vzdělávací proces zařazováním kooperativních činností dětí ve flexibilních skupinách s aktivitami podporujícími objevování, samostatné řešení problémů a vlastní iniciativu.
- Záznamy z pedagogické diagnostiky cíleně využívat ke stanovení dílčích postupů při plánování vzdělávacího procesu a následné individualizované a diferencované vzdělávací nabídky.
- Výrazně omezit práci s pracovními listy a plošné neúčelné vykreslování hotových předloh, upřednostňovat činnostní a prožitkové učení, více podporovat kreativitu dětí.
- Systematicky plánovat začleňování preventivně logopedických aktivit a zdravotně preventivních cvičení do denního programu dětí v návaznosti na realizovanou tematickou vzdělávací nabídku.
- Uplatňovat efektivní a adresnou pozitivní zpětnou vazbu k učení dětí s osvojením metodiky formativního hodnocení, systematicky vést děti k sebehodnocení a vzájemnému vrstevnickému hodnocení ve vazbě k jejich dalšímu osobnostnímu rozvoji a motivaci k učení, využívat slovní vyjádření, pohybové ztvárnění, symboly či obrázky.

- Věnovat pozornost organizaci stravování a pitného režimu s větším zřetelem na sebeobsluhu, samostatnost v rozhodování a možnost volby.
- Pravidelně zařazovat dotazníkové šetření, zjišťovat názory na kvalitu poskytovaného vzdělávání a školských služeb zákonných zástupců i zaměstnanců školy. S výsledky efektivně pracovat a využívat je ke zlepšení kvality školy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 23. 5. 2024
2. Jmenovací dekret na pracovní místo ředitelky Mateřské školy Malhotice, příspěvková organizace, Malhotice 1 s účinností od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2029, ze dne 30. 10. 2023
3. Koncepce rozvoje mateřské školy v obci Malhotice, ze dne 25. 9. 2023
4. Školní řád mateřské školy s účinností od 1. 9. 2023
5. Vnitřní řád školní jídelny – výdejny nazvaný Vnitřní řád školní výdejny, s účinností od 1. 9. 2023
6. Zápis z třídní schůzky konané dne 11. 1. 2024 (schůzka z důvodu změny vedení mateřské školy, seznámení a organizace do konce školního roku)
7. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Kolik je na světě krás ...“, nedatováno
8. Třídní vzdělávací program předškolního vzdělávání pro období 2023-2024 s názvem „Svět příběhů“, nedatováno
9. Třídní kniha, školní rok 2023/2024, k termínu inspekční činnosti
10. Evidence docházky, školní roky 2022/2023, 2023/2024
11. Třídní plánování a evaluace začínající učitelky
12. Pedagogická diagnostika dětí k termínu inspekční činnosti
13. Dokumentace dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními
14. Zápisy z jednání pedagogické rady, školní rok 2023/2024, k termínu inspekční činnosti
15. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, nedatováno
16. Přímá pracovní činnost u dětí, nedatováno
17. Doklady vztahující se k finančním podmínkám školy, rok 2023
18. Doklady související se zajištěním bezpečnosti dětí, školní rok 2023/2024
19. Doklady vztahující se ke školnímu stravování, školní rok 2023/2024
20. Inspekční zpráva čj. ČŠIM-556/23-M, ze dne 28. 4. 2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Petra Opletalová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Ing. Renata Skutková, kontrolní pracovnice

1. 7. 2024